

BE2100016 - Klein en Groot Schietveld

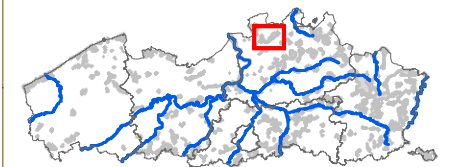
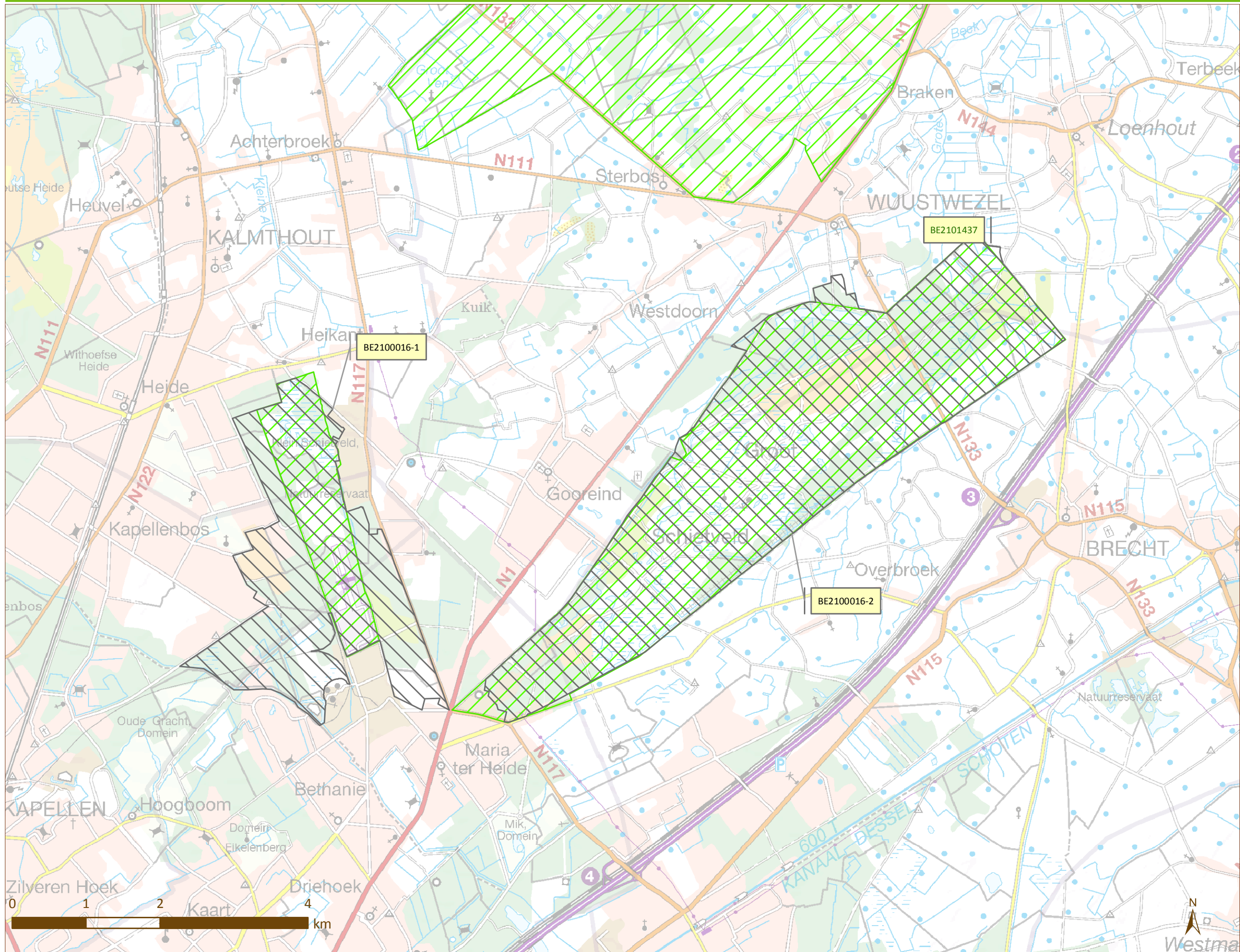
BE2101437 - De Maatjes, Wuustwezelheide en Groot Schietveld

Managementplan Natura 2000 1.0

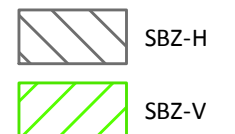
Statuut document:	Informatief document
Auteur:	Agentschap voor Natuur en Bos
Datum:	19/12/2014
Documentnummer:	Natura2000_0000318

**AGENTSCHAP
NATUUR & BOS**

Legende

Situering van de deelgebieden
van de Habitatrictlijn

Vlaanderen
is natuur

Inhoudstafel

1. Inleiding

2. Taakstelling

2.1 Doelstellingen voor de speciale beschermingszone

2.2 Prioritaire inspanningen met het oog op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen

2.3 Gebiedsgerichte aandachtspunten voor de uitvoering

3 Openstaande taakstelling

3.1 Habitats

3.2 Soorten

4 Overzicht van de prioritaire inspanningen

4.1 Inspanningsmatrix

5 Taakstelling inzake de verbetering van het natuurlijk milieu

6 Richtkaart

6.1 Situering actuele habitats

6.2 Situering vegetaties als leefgebied voor Europees te beschermen soorten

6.3 Aanwezigheid van habitattypische soorten

6.4 Ruimtelijke verdeling van de instandhoudingsdoelstellingen

6.5 Ruimtelijke verdeling van de prioritaire inspanningen

6.6 Situering van de gebieden beheerd met het oog op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen

6.7 Zoekzones

6.8 Actiegebieden voor de verbetering van het leefmilieu

7 Gebiedsgerichte toepassing van het globaal afwegingskader Natura 2000

1. Inleiding

Algemeen kader

Om de soortenrijkdom van planten en dieren en hun leefgebieden in de toekomst de noodzakelijke kansen te geven, is op grond van Europese richtlijnen, de Vogel- en Habitatrichtlijn, een samenhangend Europees netwerk van beschermde gebieden aangeduid: het Natura 2000-netwerk. In Vlaanderen zijn 62 Natura 2000-gebieden aangeduid, ook **speciale beschermingszones (hierna: SBZ)** genoemd. Deze gebieden zijn belangrijk om kansen te geven aan soorten en habitattypes van Europees belang. Voor Vlaanderen handelt het om 46 habitattypes, 49 dier- en plantensoorten en 55 vogelsoorten.

Op de lidstaten van de Europese Unie rust de verplichting om de nodige maatregelen te nemen om een ‘gunstige staat van instandhouding’ te realiseren voor bijlagesoorten en habitattypes van Europees belang. Om richting te geven aan deze maatregelen zijn door de Vlaamse regering doelen op Vlaams niveau (de zogenaamde **G-IHD**) en per speciale beschermingszone (de zogenaamde **S-IHD**) bepaald. Deze S-IHD zijn, na een intensief overlegproces tussen 2010 en 2013, vastgelegd in aanwijzingsbesluiten die door de Vlaamse regering definitief werden goedgekeurd op 23/04/2014.

De realisatie wordt gefaseerd en programmatorisch aangepakt. De realisatie van de instandhoudingsdoelen is complex: niet alle kennis is al aanwezig, verschillende belangen en personen zijn betrokken, de middelen en tijd zijn beperkt. Daarnaast is het belangrijk voor alle betrokken partijen om voortgang te maken. Omdat Vlaanderen zesjaarlijks aan Europa moet rapporteren over de voortgang, is geopteerd voor fases/cycli van zes jaar. Per cyclus wordt een **Vlaams Natura 2000 programma** opgemaakt met de Vlaamse taakstelling voor de komende periode. Inspanningen die binnen de programmacyclus moeten worden gerealiseerd zijn bindend. Het programma omschrijft ook welke engagementen sectororganisaties of overheidsinstanties opnemen en welke budgettaire consequenties hier aan verbonden zijn. Op het niveau van de speciale beschermingszones wordt de realisatie van de taakstelling opgevolgd en gestuurd via een **Managementplan Natura 2000**.

Focus Vlaams Natura 2000 programma 2014–2020

Voor de eerste programmaperiode 2014-2020 vertrekt het Natura 2000-programma van de Europese Biodiversiteitsstrategie, van Vlaanderen in Actie (ViA) en van het Pact 2020. De realisatie van die taakstelling betekent concreet dat in 2020, aan het eind van de eerste programmaperiode, 16 van de 46 beschermde habitattypes in een gunstige staat van instandhouding moeten verkeren of verbetering vertonen ten opzichte van 2007. Voor de habitattypes die niet behoren tot de 16 habitattypes 2020 worden in 2020 tussendoelen gesteld rekening houdend met de doelafstand tot 2050. Deze tussendoelen omvatten naast stand still ook de opdracht om in totaal 70% van de oppervlakte onder correct beheer te brengen. Ook voor soorten worden tussendoelen bepaald om de doelstellingen in 2050 te realiseren. Er worden geen specifieke ‘soorten 2020’ bepaald aangezien de op Europese schaal betere situatie van soorten. Bovendien wordt verwacht dat soorten ook zullen profiteren van de inspanningen voor de habitats.

Doelstelling en inhoud managementplan

De realisatie van de instandhoudingsdoelen gebeurt door maatregelen op het terrein door verschillende mensen en organisaties. De concrete ruimtelijke ligging, de planning van en afspraken over deze maatregelen zijn/worden opgenomen in plannen of projecten. Het managementplan geeft per SBZ een overzicht van de uitgevoerde, geplande en/of noodzakelijke plannen of projecten van de verschillende organisaties en mensen (= informatief). Op basis van de inschatting van de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van de verschillende doelen en de taakstelling opgenomen in het Natura 2000 programma 2014-2020, geeft het bovendien ook aan voor welke terreinacties er nog afspraken moeten worden gemaakt en met welke prioriteit (= richtinggevend).

Om de vooruitgang en de realisatie van de doelen, indien nodig, te kunnen afdwingen is het managementplan het kader voor de afweging van projecten en plannen en voor het opleggen van bepaalde maatregelen. Het managementplan wordt opgemaakt en beheerd door het Agentschap voor Natuur en Bos (hierna: het ANB) in overleg met het overlegplatform dat door het ANB voor elke speciale beschermingszone of –zones wordt georganiseerd. De goedkeuring van het managementplan gebeurt door de Vlaamse regering na formeel advies van de Gewestelijke Overleginstantie.

Gezien de technische en maatschappelijke complexiteit van de opdracht tot het realiseren van de taakstellingen; is vastgelegd dat per planperiode verschillende fasen kunnen worden onderscheiden. De startversie (managementplan 1.0) beschrijft de taakstelling voor deze planperiode voor de speciale beschermingszone. Bij de start/het einde van elke fase wordt een geactualiseerde en aangevulde versie van het managementplan vastgesteld. Voor het afronden van elke fase wordt een generieke timing op Vlaams niveau opgelegd voor alle SBZ:

- MP 1.0 met een beschrijving van de taakstelling voor deze planperiode in elke SBZ (2014).
- MP 1.1 met een beschrijving van de stand van zaken, geplande acties en gekende (prioritaire) acties (2015).
- MP 1.2 met een beschrijving van de actuele stand van zaken, bijkomende geplande acties en uitgewerkte prioritaire acties (2017).
- MP 1.3 met een beschrijving van de actuele stand van zaken, bijkomende geplande acties, een stand van zaken van de prioritaire acties met, indien nodig, een beschrijving van de verplichtende maatregelen (2017).

Inhoud managementplan

De inhoud van het managementplan is wettelijk vastgelegd in artikel 6 van het Instandhoudingsbesluit van 20 juni 2014. De inhoudstafel van voorliggend document volgt de daarin voorgeschreven samenstelling.

Statuut van voorliggend Managementplan 1.0

Dit managementplan 1.0 is gebaseerd op het Besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszone ‘BE2100016 Klein en Groot Schietveld’ en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone ‘BE2101437 De Maatjes, Wuustwezelheide en Groot Schietveld’ van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van 23/04/2014 (hierna: het S-IHD-besluit).

Dit managementplan 1.0 werd niet formeel vastgelegd en is een informatief document. Overeenkomstig de afspraak op de vergadering van de Vlaamse Overleggroep (dit is de voorloper van de Gewestelijke Overleginstantie) van 09/07/14 is het te beschouwen als een basis- of startversie van de managementplannen met indicatieve opgave van de taakstelling per SBZ en per deelgebied. Nog niet alle elementen van een managementplan, zoals beschreven in het Instandhoudingsbesluit van 20 juni 2014, zijn ingevuld. Bij elk hoofdstuk is aangegeven of, dan wel in welke mate, dit ingevuld werd in deze planversie.

2. Taakstelling

Het gebiedsgericht kader voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen is door de Vlaamse regering vastgesteld op 23/04/2014 . Per SBZ zijn de specifieke doelstellingen en de prioritaire inspanningen vastgelegd. In paragraaf 2.1 worden de vastgelegde doelstellingen weergegeven. Per landschapstype zijn het doel en de bijbehorende habitats en soorten opgenomen. Per soort en habitat zijn ook het gebiedsgericht kwantiteitsdoel (populaties of oppervlakten) en kwaliteitsdoel beschreven. In paragraaf 2.2 zijn de inspanningen die noodzakelijk zijn voor het bereiken van de verschillende doelstellingen opgenomen. De laatste paragraaf (2.3) bevat de lijst van gebiedsgerichte aandachtspunten voor de uitvoering die naar boven zijn gekomen tijdens het overleg over de doelstellingen.

2.1 Doelstellingen voor de speciale beschermingszone

Legende	
Symbol	Omschrijving
+	Het doel is een stijging van oppervlakte of populatiegrootte of een verbetering van de kwaliteit
=	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit
=/+	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit met lokale uitbreidingsmogelijkheid
=(-)	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit met lokale inkrimpingsmogelijkheid

In onderstaande tabel met de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied worden doelstellingen voor enerzijds het gedeelte dat habitatrichtlijngebied is en anderzijds het gedeelte dat 'zuiver vogelrichtlijngebied' (lees enkel vogelrichtlijngebied maar geen habitatrichtlijngebied) is, niet onderscheiden, maar geïntegreerd. Aan de drie criteria die tegelijk vervuld dienen te zijn om deze doelen voor beide ruimtelijk afgebakende gebieden van elkaar te onderscheiden, werd immers niet voldaan. De drie criteria zijn:

- het zuiver vogelrichtlijngebied handelt over een relevante oppervlakte;
- het betreft in dit gebied relevante doelstellingen en;
- de doelstellingen die in het gedeelte dat zuiver vogelrichtlijngebied is, gerealiseerd dienen te worden, zijn (reeds in dit stadium) bekend.

Landschap: Heidelandschap (Schietvelden)

In de beide Schietvelden komen aanzienlijke oppervlaktes vochtige heide en droge heide voor. In mozaïek met vochtige heide komen ook veenhabitats voor [*]. Lokaal komen ook heischrale graslanden voor, op het vliegveld van het Klein Schietveld zelfs op grote oppervlakte. In de heide en in de overgangszone van heide naar bos komen zeldzame diersoorten voor zoals nachtzwaluw, boomleeuwerik, adder en gentiaanblauwtje. Het heischrale grasland herbergt dan weer andere zeldzame habitattypische soorten als de aardbeivlinder. De kwaliteit van de meeste heidehabitats laat echter te wensen over. Dit is zichtbaar door de vergrassing van de heide door pijpenstrootje, door het verdwijnen van plekken open zand en het ontbreken van typische plantensoorten in droge heide en in de oeverzone van de vennen. Oorzaken van deze knelpunten zijn: verdroging, verzuring en eutrofiëring. Externe invloeden zoals grondwaterbemaling en zure en vermestende deposities spelen hierin een belangrijke rol.

In de eerste plaats wordt ingestoken op het kwaliteitsherstel van actueel gedegradeerde oppervlakte habitat. Het LIFE-Danah project heeft hier reeds in aanzienlijke mate op ingespeeld, met kwaliteitsverbetering voor m.n. droge en vochtige heide tot gevolg. Naast de door LIFE-Danah gerealiseerde oppervlaktes zijn er nog oppervlaktes habitattypes die hersteld moeten worden, of waarvan de oppervlakte moet worden uitgebreid.

[*] Het betreft voluit de habitattypes 7140 – Overgangs- en trilveen en 7150 – Slenken in veengronden met vegetaties behorend tot het Rhynchosporion. Habitatype 7110 – Hoogveen komt voor in de vorm van hoogveenelementen aanwezig in het Lavendelven en in het Moerken (GSV).

Habitats - Heidelandschap (Schietvelden)			
Habitat		Oppervlakte doelstelling	Kwaliteitsdoelstelling
2310 - Psammofiele heide met Calluna- en Genista-soorten	Doel	+	+
	Omschrijving	Actuele oppervlakte 53 ha. Locaties die - rekening houdend met de aanwezigheid van en de oppervlaktetoenames voor andere habitats - in aanmerking komen voor toename van de oppervlakte landduinhabitats, zijn: Groot Schietveld, omgeving Huikven (beperkt), Klein Schietveld duinengebied en achter Munitiedepot. Toename door omvorming met ca. 8 ha.	Nastreven van de verschillende typische successiestadia op landduinen door een beheer gericht op de creatie van plekken open zand (plaggen). Duurzame populaties van volgende habitattypische soorten in beide deelgebieden: Boomleeuwerik, Nachtzwaluw, Roodborsttapuit, Boompieper, Levendbarende hagedis, Heivlinder, Groene zandloopkever
2330 - Open grasland met Corynephorus- en Agrostissoorten op landduinen	Doel	=	=
	Omschrijving	Actuele oppervlakte: 2 ha (verder sterk verweven met habitatype 2310). Locaties waar het habitatype in wisselwerking met habitatype 2310 behouden moet blijven zijn: Groot Schietveld, omgeving Huikven (beperkt), Klein Schietveld duinengebied en achter Munitiedepot. Brandwegen zijn een belangrijke groeiplaats voor het subtype Dwerghaververbond. Het open karakter van de brandwegen dient hiervoor behouden te blijven.	Behoud van de aanwezige vegetaties, in wisselwerking met habitatype 2310. Behoud van de aanwezige vegetaties van het subtype Dwerghaververbond op brandwegen en andere open zandige plekken die geen duinzand zijn. Duurzame populaties van volgende habitattypische soorten in beide deelgebieden: Boomleeuwerik, Nachtzwaluw, Roodborsttapuit, Boompieper, Levendbarende hagedis, Rugstreeppad (landhabitat), Heivlinder, Groene zandloopkever
4010 - Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix	Doel	+	+
	Omschrijving	Toename van de 476 ha actuele oppervlakte met 46 ha door omvorming. Deze oppervlakte werd reeds gerealiseerd via LIFE-project Danah door plaggen en open kappen.	Herstel van de kwaliteit in vergraste delen door herstel van de hydrologie en tegengaan van verzuring en eutrofiëring. Duurzame populaties van volgende habitattypische soorten in beide deelgebieden: Wulp, Heikikker, Poelkikker, Rugstreeppad, Levendbarende hagedis, Koraaljuffer, Heidesabelsprinkhaan, Gentiaanblauwtje, Heideblauwtje, Groentje. Specifiek voor Groot Schietveld en uniek voor Vlaanderen ook een duurzame populatie van adder (komt niet voor in Klein Schietveld).
4030 - Droge Europese heide	Doel	+	+
	Omschrijving	Actuele oppervlakte 348 ha. Toename met 30 ha door omvorming. Hiervoor werden reeds inrichtingswerken gerealiseerd via LIFE-project Danah door plaggen en open kappen en omzetting vanuit naaldbos.	Nastreven van het voorkomen van alle ouderdomsstadia van Struikhei (van pionier- tot degeneratiestadium) in functie van een hoge structuurrijkdom en van een aantal habitattypische soorten. Verbetering van de kwaliteit. Tegengaan van vergrassing via tegengaan van verzuring en eutrofiëring. Duurzame populaties van volgende habitattypische soorten in beide deelgebieden: Boomleeuwerik, Veldleeuwerik, Nachtzwaluw, Roodborsttapuit, Boompieper, Levendbarende hagedis, Heivlinder. Specifiek voor Groot Schietveld en uniek voor Vlaanderen ook een duurzame populatie van adder (komt niet voor in Klein Schietveld).

Habitat		Oppervlakte doelstelling	Kwaliteit doelstelling
6230 - Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)	Doel	+	+
	Omschrijving	Actuele oppervlakte 13 ha. Toename van de oppervlakte in het Klein Schietveld met ca. 8 ha op het vliegveld en beperkt op het Groot Schietveld (1 ha) in de vagen door aangepast beheer. Voor het Klein Schietveld geldt een minimale oppervlakte doelstelling van 20 ha. Dit impliceert toename door omvorming vanuit ander graslandtype.	Behoud en kwalitatieve verbetering van de aanwezige oppervlakte heischraal grasland. Verbetering kan met name nog op het Groot Schietveld plaatsvinden. Duurzame populaties van volgende habitattypische soorten in (een van) beide deelgebieden: Rugstreeppad (landhabitat), Veldkrekel, Aardbeivlinder, Snortikker, Knopsprietje
7140 - Overgangs- en trilveen	Doel	+	+
	Omschrijving	Actuele oppervlakte 8 ha. Beperkte toename van de oppervlakte met ca. 1 ha door omvorming, deels ook in samenhang met de toename van de oppervlakte vochtige heide (zie doelen voor habitat 4010). Lokaal zijn er op lange termijn ook potenties om het habitatype 7110 hieruit te laten ontwikkelen.	Herstel van de lokale hydrologie (stijghoogte en kweldruk van het grondwater) via de vermindering van drainage en grondwateronttrekkingen in de omgeving. Duurzame populaties van volgende habitattypische soorten: Adder, Noordse witsnuitlibel, Geelgerande oeverspin, Zwarte goudoogdaas, Lavendelheide, Kleine veenbes, Bultvormende veenmossoorten
7150 - Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion	Doel	+	+
	Omschrijving	Actuele oppervlakte 3 ha. Behoud en herstel van periodiek overstroomde zandige oevers van sommige vennen. Toename van de oppervlakte met ca. 5 ha door omvorming in samenhang met de toename van de oppervlakte natte heide (zie doelen voor habitat 4010).	Herstel van de lokale hydrologie (stijghoogte van het grondwater). Herstel van open oeverzones voor de vestiging van het habitatype.

Soorten - Heidelandschap (Schietvelden)

Soort		Populatiedoelstelling	Kwaliteitdoelstelling
Boomleeuwerik	Doel	=/+	+
	Omschrijving	Behoud tot lichte stijging met enkele broedparen van de huidige populatie.	Toename van de oppervlakte en verbetering van de kwaliteit van de heide- en landduinhabitats (2310 en 4030). Behoud van het open zandig karakter van een aantal brandwegen. Behoud van de rustgebieden. Inrichten van de bosranden zodat er een zachtere overgang is van bos naar heide.
Nachtzwaluw	Doel	=/+	+
	Omschrijving	Behoud tot lichte stijging met enkele broedparen van de huidige populatie.	Toename van de oppervlakte en verbetering van de kwaliteit van de heide- en landduinhabitats (2310 en 4030). Inrichten van de bosranden zodat er een zachtere overgang is van bos naar heide. Behoud van voldoende grote rustgebieden.

Landschap: Vennen en waterpartijen (Schietvelden)

Beide Schietvelden worden gekenmerkt door het voorkomen van verscheidene grotere en kleinere vennen. Vennen maken integraal deel uit van een open heidesysteem, en zijn van belang voor soorten als heikikker, poelkikker, kamsalamander en rugstreeppad, alle Europees beschermde amfibieënsoorten waarvan nog duurzame populaties voorkomen in het gebied. In iets voedselrijker water komt de kamsalamander voor. De grote vennen spelen ook een rol als rustplaats voor watervogels. In de oeverzone van deze vennen kunnen zich zeldzame plantengemeenschappen ontwikkelen, alhoewel die momenteel slechts her en der blijken voor te komen. Dit wijst meteen op een belangrijk knelpunt zijnde de verzuring van deze vennen waarin atmosferische deposities een belangrijke rol spelen. De hoge zuurtegraad van de vennen is ook een knelpunt voor een soort als heikikker. Herstel van venhabitats en de voorziene toename en kwaliteitsverbetering van de omliggende heidehabitats zal het behoud van populaties van heikikker, poelkikker en rugstreeppad verzekeren.

Habitats - Vennen en waterpartijen (Schietvelden)

Habitat		Oppervlakte doelstelling	Kwaliteit doelstelling
3130 - Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot de <i>Littorelletalia uniflora</i> en/of de <i>Isoëtes-Nanojunctea</i> , a. in vennen	Doel	=	=
	Omschrijving	Behoud van de huidige oppervlakte van 6 ha in vennen.	Behoud van de aanwezige vegetaties, open houden van venoevers. Duurzame populaties van volgende habitattypische soorten in beide deelgebieden: Poelkikker, Heikikker, Libellen
3130 - Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot de <i>Littorelletalia uniflora</i> en/of de <i>Isoëtes-Nanojunctea</i> , b. de E19-plas	Doel	=(-)	=(-)
	Omschrijving	Behoud van de huidige oppervlakte van 23 ha voor zover die aanwezig is de oeverzone van de E19-plas, tenzij een oppervlaktevermindering door herstel in de richting van een meer natuurlijke hydrologische situatie verantwoord is om een verbetering van een habitatype met een hogere prioriteit te kunnen realiseren.	Behoud van de aanwezige vegetaties, tenzij het habitatype in aanmerking komt om omgevormd te worden tot een habitatype met een hogere prioriteit voor dit speciale beschermingszone, of tenzij een kwaliteitsvermindering van het habitatype verantwoord is om een kwaliteitsverbetering van een habitatype met een hogere prioriteit te kunnen realiseren, i.c. de habitatypes 7140, 7110 en 4010.
3140 - Kalkhoudende oligo-mesotrofe wateren met benthische <i>Chara</i> spp. vegetaties	Doel	geen doelstelling	geen doelstelling
	Omschrijving	Huidig voorkomen berust op antropogene invloed. Gezien de oligotrofe abiotische omstandigheden zijn er geen potenties aanwezig.	Geen doelstelling
3150 - Van nature eutrofe meren met vegetatie van het type <i>Magnopotamion</i> of <i>Hydrocharition</i>	Doel	geen doelstelling	geen doelstelling
	Omschrijving	Actueel niet aanwezig. Gezien de oligotrofe abiotische omstandigheden zijn er geen potenties aanwezig.	Geen doelstelling
3160 - Dystrofe natuurlijke poelen en meren	Doel	+	+
	Omschrijving	Sterke toename van de actuele oppervlakte van 1 ha met 10 ha door omvorming.	Tegengaan van verzuring van de vennen door het verder laten afnemen van verzurende deposities en door herstel van de hydrologie. Herstel van de natuurlijke oeverzones van de vennen door verwijderen Pijpenstrootje- en/of Pitrusgordel. Duurzame populaties van volgende habitattypische soorten in beide deelgebieden: Dodaars, Wintertaling, Boomvalk, Heikikker, Poelkikker, Rugstreeppad, Venwitsnuitlibel, Koraaljuffer, Maanwaterjuffer, Vinpootsalamander
3260 - Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het <i>Ranunculion fluitans</i> en het <i>Callitricho-Batrachion</i>	Doel	+	+
	Omschrijving	Instandhouding van het habitatontwikkeling in de herstelde structuurrijke waterloop (Weerij) en toename in de resterende rechtgetrokken trajecten van de Weerij binnen het habitatrichtlijngebied.	Behoud en verbetering van de aanwezige vegetaties en faunasoorten door een verbetering van de waterkwaliteit en structuurkwaliteit van de waterloop binnen de speciale beschermingszone. Onderzoek naar de impact van afstroming van gronden in landbouwgebruik binnen het habitatrichtlijngebied op de waterkwaliteit. Duurzame populaties van volgende habitattypische soorten in beide deelgebieden: IJsvogel, Bermpje, Weidebeekjuffer, Eendagsvliegen (sp.), Kokerjuffers (sp.)

Soorten - Vennen en waterpartijen (Schietvelden)			
Soort		Populatiedoelstelling	Kwaliteitdoelstelling
Heikikker	Doel	+	+
	Omschrijving	Behoud tot stijging van de huidige populatie.	Kwalitatieve verbetering van de vennen: Tegengaan van verzuring van de vennen door het verder laten afnemen van verzurende deposities. Herstel van de natuurlijke oeverzones van de vennen. Opheffen migratiebarrières tussen populaties en tussen land- en waterhabitat.
Poelkikker	Doel	=	=
	Omschrijving	Minimaal behoud van de huidige populatie.	Behoud huidig leefgebied.
Rugstreepdad	Doel	=/+	+
	Omschrijving	Minimaal behoud van de huidige populatie.	Kwaliteitsverbetering met betrekking tot de zuurtegraad van het water. Tegengaan van verzuring van de vennen en paaiplaatsen door het verder laten afnemen van verzurende deposities. Herstel van de natuurlijke oeverzones van de vennen door verwijderen Pijpenstrootje- en/of Pitrusgordel. Creëren van verbindingen tussen de bestaande populaties en tussen land- en waterhabitat.
Watervleermuis, Meervleermuis	Doel	+	+
	Omschrijving	Stijging van de huidige populaties.	Kwalitatieve verbetering van foerageergebied en verbinding tussen gebieden.

Landschap: Loofbossen (Schietvelden)

Het aanwezige bos bestaat vooral uit naaldbos met een lagere natuurwaarde. Op de droge zandgronden van de Schietvelden kunnen zich oude zuurminnende eikenbossen [*] ontwikkelen. Deze ontwikkeling heeft zich op een aantal plaatsen al in gang gezet, maar deze oppervlakte is nog zeer beperkt. Het voornaamste knelpunt is de soms massale aanwezigheid van invasieve exoten (Amerikaanse vogelkers, rododendron, ...) in de bosbestanden. Via LIFE Danah en het door Agentschap voor Natuur en Bos gevoerde opvolgingsbeheer is de bestrijding van deze exoten momenteel goed op kruissnelheid gekomen. Vogelrichtlijnsoorten zoals zwarte specht en wespendif zullen positief reageren op de beoogde kwaliteitsverbetering van de bossen. In de beekvalleien in het Groot Schietveld is ook Alluviaal elzenbos (habitatype 91E0) aanwezig, evenwel verstoord. Herstel van een natuurlijke hydrologie is noodzakelijk om hierin verbetering te brengen.

[*] Habitatype 9190

Habitats - Loofbossen (Schietvelden)			
Habitat		Oppervlakte doelstelling	Kwaliteits doelstelling
9120 - Atlantische zuurminnende beukenbossen met Ilex en soms ook Taxus in de ondergroei (Quercion robori-petraeae of Ilici-Fagenion)	Doel	=	=
	Omschrijving	Behoud van de aanwezige oppervlakte van 2 ha.	Behoud van de aanwezige kwaliteit.
9190 - Oude zuurminnende eikenbossen met Quercus robur op zandvlakten	Doel	+	+
	Omschrijving	Toename van de 30 ha actueel habitat tot 204 ha, met als richtwaarde voor bosuitbreiding 4 ha.	Kwaliteitsverbetering. Duurzame populaties van volgende habitattypische soorten in beide deelgebieden: Zwarte specht, Wespendif, Bonte vliegenvanger, Kleine bonte specht, Boommarter, Vleermuizen (sp.), Eikenpage, Bont dikkopje, Bruine eikenpage
91E0 - Alluviale bossen met Alnion glutinosa en Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	Doel	=	+
	Omschrijving	Behoud van de actuele oppervlakte van 53 ha broekbossen in de valleien met overgangen van mesotroof naar oligotroof. Elzen- en berkenbroekbos.	Herstel van de hydrologie en trofie van de beekvalleien (stijghoogte van het grondwater, overstromingsregime waterlopen). Duurzame populaties van volgende habitattypische soorten in beide deelgebieden: Kleine bonte specht, Matkop, Nachtegaal

Soorten - Loofbossen (Schietvelden)			
Soort		Populatiedoelstelling	Kwaliteitdoelstelling
<i>Gewone/Grijze grootoorvleermuis, Ruige/Gewone/Kleine dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Franjestaart, Ingekorven vleermuis, Brandts vleermuis/Gewone baardvleermuis, Laatvlieger</i>	<i>Doel</i>	+	+
	<i>Omschrijving</i>	Stijging van de huidige populaties.	Kwalitatieve verbetering van verblijfplaatsen, zwerm- en paarplaatsen, foerageergebied en verbinding tussen gebieden.
<i>Wespendief</i>	<i>Doel</i>	=	+
	<i>Omschrijving</i>	Behoud van de huidige populatie van minimaal 2 broedparen.	Laten verouderen van de bestaande loofbossen. Omvormen van een deel van de naaldhoutbestanden naar zuurminnend Eiken-berkenbos (9190). Zie doel 9190.
<i>Zwarte specht</i>	<i>Doel</i>	=	+
	<i>Omschrijving</i>	Behoud van de huidige populatie van 5–7 broedparen.	Laten verouderen van de bestaande loofbossen. Behoud van een deel van de naaldhoutbestanden. Behoud van voldoende staand dood (naald)hout.

Landschap: Forten en bunkers/geschutskoepels/schuilkelders (Schietvelden)

Het fort van Brasschaat is een essentieel onderdeel van de Antwerpse fortengordel voor vleermuizen. Ook een belangrijk deel van de aanwezige bunkers kan mits een goede inrichting nog een belangrijk potentieel voor overwinterende, zwermende [*] en parende vleermuizen bieden. Verstoring van de rustplaatsen en compartimentering van het landschap (licht) dient vermeden te worden.

[*] De Keukeleire en Jansen, in prep

Habitats - Forten en bunkers/geschutskoepels/schuilkelders (Schietvelden)

Geen habitats

Soorten - Forten en bunkers/geschutskoepels/schuilkelders (Schietvelden)

Soort		Populatiedoelstelling	Kwaliteitdoelstelling
Ingekorven vleermuis, Meervleermuis	Doel	+	+
	Omschrijving	Behoud of toename van de overwinterings-, zwerm- en paarpopulatie	Behouden, verbeteren en bufferen van het geschikt microklimaat zodat aan volgende kwaliteitseisen voldaan is: • geen verstoring van de betreffende soorten; • gradiënt van licht gebufferd t.o.v. buitenklimaat tot stabiele hoge temperatuur tussen 7 en 10 °C; • gradiënt van relatief droog tot zeer hoge relatieve luchtvochtigheid (> 90 %); • gradiënt van tochtig tot maximaal tochtvrij; • geen lichtpollutie in winterverblijfplaatsen, zwerm- en paarplaatsen, fortgrachten en aanvliegroutes. Verbeteren van de ecologische kwaliteit van het fortdomein in de speciale beschermingszone door het behouden en versterken van kleine landschapselementen en habitattypes zoals habitatype 9120/9190 en 91E0. Opstellen van een zoneringsplan voor het fort van Brasschaat.

Landschap: Kleinschalig extensief weidelandschap (Schietvelden)

Het nog (vrij) kleinschalig weidelandschap in het noordelijke deel van het Groot Schietveld - het Marum – is de enige plaats in het richtlijngebied waar de overgang tussen kleinschalig weidelandschap, de beekvallei en het heidelandschap nog aanwezig is. Het gebied vormt zelf een belangrijk onderdeel van de beekvallei en is tevens een belangrijke buffer tussen intensief agrarisch gebied en het heidegebied (o.a. voor atmosferische deposities) en de broekbossen in de vallei van de Kleine Aa of Weerijs. De doelstelling voor dit gebied is herstel van een geschikte milieukwaliteit in dit lokale infiltratiegebied voor de alluviale broekbossen en de beekhabitats en de ontwikkeling van een extensief bocagelandschap van belang als leef- en/of foerageergebied voor soorten als vleermuizen en kamsalamander, regenwulp en blauwe kiekendief.

Habitats - Kleinschalig extensief weidelandschap (Schietvelden)

Habitat		Oppervlakte	doelstelling	Kwaliteits	doelstelling
Weidecomplexen Groot Schietveld (vnl. Marum)	Doel	=		+	
	Omschrijving	Behoud en herstel als kleinschalig extensief landbouwgebied, herstel van het leef- en/of foerageergebied voor soorten als blauwe kiekendief, regenwulp, vleermuizen, kamsalamander, ...		Kamsalamanderhabitat verwezenlijken, wintervoedselaanbod uitbreiden voor soorten als blauwe kiekendief, wespendif e.a. Extensivering van gebruik en herstel kleinschalig landschap. Herstel van natte graslanden in functie van regenwulp. Algemene verbetering van de milieukwaliteit in functie van de habitats en soorten in de rest van de speciale beschermingszone.	

Soorten - Kleinschalig extensief weidelandschap (Schietvelden)

Soort		Populatie	doelstelling	Kwaliteits	doelstelling
Blauwe kiekendief	Doel	= / +		+	
	Omschrijving	Behoud tot lichte stijging van de huidige winterpopulatie		Kwaliteit van de slaappleaats behouden door garanderen van groot onverstoord rustgebied. Verbetering van het voedselaanbod door extensivering van de weilandcomplexen op het Groot Schietveld en behoud en herstel van overgangen van de heide naar extensieve landbouwgronden.	
Kamsalamander	Doel	+		+	
	Omschrijving	Toename van de huidige populatie, door toename van het leefgebied.		Verbeteren van de habitatkwaliteit van de huidige leefomgeving door geleidelijk openkappen van de oeverszones. Herstel van extensief weidelandschap met poelen en houtkanten in de weidecomplexen van het Groot Schietveld. Bijkomende creatie van een functioneel netwerk van poelen (metapopulatie). De weilanden in het Marum zijn hiervoor aangewezen.	
Korhoen	Doel				
	Omschrijving	Geen doelstelling		Behoud en herstel van kleinschalig extensief landbouwgebied in de weilandcomplexen Groot Schietveld bestaande uit weinig bemest structuurrijk grasland, kleine houtwallen en houtkanten en poelen, en ruige delen in de winter als wat voedselrijkere overgangszone tussen heide en agrarisch gebied.	
Regenwulp	Doel	+		+	
	Omschrijving	Toename van de aantallen regenwulp in het gebied.		Verbetering van de huidige kwaliteit van het foerageer- en leefgebied om het voorkomen van regenwulp als wintergast opnieuw toe te laten. Dit omvat extensieve graslanden, die tot einde april plas-dras staan.	

Landschap: Loofbossen (met zandige heideplekken) (De Maatjes, Wuustwezelheide)

Met uitzondering van de landbouw is loofbos qua oppervlakte het belangrijkste landschapstype binnen het vogelrichtlijngebied (zonder Klein en Groot Schietveld). Binnen het overwegend agrarisch gebied vormen bossen de belangrijkste natuurkernen (actueel ca. 300 ha, volgens gewestplan ca. 400 ha). De aanwezige bossen zijn belangrijk als habitat voor Zwarte specht en Wespendif. Indien er voldoende open, zandige heideplekken aanwezig zijn, is dit landschapstype ook belangrijk als habitat voor Vogelrichtlijnsoorten boomleeuwerik en nachtzwaluw.

Het aanwezige bos in het gebied Wuustwezelheide (Sterbos, Baantjesheide en Wolfsheuvel) bestaat voornamelijk uit naaldbos met een lagere natuurwaarde. Historisch gezien bestond dit gebied uit heide en vennen dat tussen 1850 en 1930 bebost werd. Op de aanwezige droge zandgronden kunnen zich, net als op de Schietvelden, oude zuurminnende eikenbossen [*] ontwikkelen. Het belangrijkste knelpunt voor de aanwezige habitatvlekken is de kwaliteit (versnippering, exoten, structuur, hoog aandeel naaldhout...).

Binnen dit gebied ligt de nadruk op een sterke kwaliteitsverbetering van de aanwezige (loof)bossen en de realisatie van enkele grotere loofboskernen door bosinbreiding en een beperkte bosuitbreiding (verbinding). Op basis van de leefgebiedsvereisten voor wespendif en zwarte specht, wordt een effectieve bosoppervlakte van 450 ha die goed gebufferd is en duurzame populaties van typische bossoorten kan bewerkstelligen tot doel gesteld. Binnen deze bossen dient voldoende aandacht te zijn voor brede zandwegen en open plekken met zandrijke heidevegetaties als leefgebied voor boomleeuwerik en nachtzwaluw.

[*] Het betreft voluit habitattype 9190 - Oude zuurminnende eikenbossen met Quercus robur op zandvlakten

Habitats - Loofbossen (met zandige heideplekken) (De Maatjes, Wuustwezelheide)

Geen habitats

Soorten - Loofbossen (met zandige heideplekken) (De Maatjes, Wuustwezelheide)

Soort		Populatiedoelstelling	Kwaliteitdoelstelling
Boomleeuwerik	Doel	+	+
	Omschrijving	Populatie van 1 of 2 broedparen in het gebied Wuustwezelheide.	Toename van de oppervlakte open plekken met open zandrijke heidevegetaties en voldoende kale plekken tot 10–20 ha. Droge zandrijke (naald)bossen met aanwezigheid van - stukken kapvlakten of jonge aanplanten met droge zandige bodem tussen rijen bomen; - afwisseling van kale, zandige of schaars begroeide stukken met verspreide jonge bomen; - rijen van bomen afgewisseld met voldoende brede zandpaden (≥ 50 m)
Nachtzwaluw	Doel	+	+
	Omschrijving	Stijging van de populatie met 1 of 2 broedparen.	Aanwezigheid van bosranden met een geleidelijke overgang van (naald)bos naar heide of zand. De doelstellingen overlappen met de doelstellingen voor Boomleeuwerik.
Wespendif	Doel	+	+
	Omschrijving	Eén broedpaar wespendif in de omgeving van het Sterbos.	Deze doelstellingen overlappen met de doelstellingen voor zwarte specht.
Zwarte specht	Doel	=	+
	Omschrijving	Instandhouden van één broedpaar in het gebied Maatjes en Wuustwezelheide. Dit leidt tot een geschikte bosoppervlakte (actueel 300 ha) van minimum 400 ha, door bebossing van gebieden met een bosbestemming (door omvorming).	Bossen met voldoende variatie aan (loofboom) soorten, voldoende oude bomen, dreven en open plekken. Het beheer van de bossen moet voldoen aan de criteria duurzaam bosbeheer. Deze doelstellingen overlappen met de doelstellingen voor wespendif.

Landschap: Moeras en natte graslanden (De Maatjes, Wuustwezelheide)

Het moerasgebied en natuurreservaat de Maatjes is de restant van een oud laagveenmoeras en turfvingebied waarin de laatste 200 jaar terug verlanding in het rietmoeras is opgetreden en dat momenteel bestaat uit rietmoeras en (natte) weilanden. Het gebied wordt gekenmerkt door de veelvuldige aanwezigheid van kleine natuurelementen zoals knotwilgenrijen, houtkanten en heggen. De rietkragen hebben de plaats ingenomen waar vroeger open waterplassen waren en maken deel uit van een veel groter rietland over de grens met Nederland. Oorspronkelijk kwam er in het gebied een grote oppervlakte aan natte extensieve graslanden voor die echter teruggedrongen zijn tot de oppervlakte binnen het Vlaams Natuurreservaat.

Het moerasgebied is vooral belangrijk voor bruine kiekendief, roerdomp en blauwborst maar ook voor andere typische rietsoorten als rietzanger, baardmannetje, spotvogel, bosrietzanger, ... Tot een kleine 10 jaar geleden werd zelfs porseleinhoen waargenomen en deze soort zal meeliften met de doelstellingen voor de andere moeras- en weidevogels. Voornaamste knelpunten zijn de kleine oppervlakte (6 ha) van het rietmoeras en de verdroging door een te intensieve drainage. Voor de instandhouding van de vogelrichtlijnsoort roerdomp wordt toename van het rietland met ca. 100 ha tot doel gesteld. Blauwborst en bruine kiekendief liften mee met deze doelstelling.

In het huidige Vlaams natuurreservaat rond de Maatjes zijn de laatste structuurrijke, natte graslanden aanwezig die erg belangrijk zijn voor overwinterende en doortrekkende weide- en watervogels. De beschikbare oppervlakte leefgebied voor deze soorten is sterk geconcentreerd in deze natuurgericht beheerde graslanden. De toename van het rietland kan bijgevolg niet ten koste gaan van de oppervlakte aan graslanden. De belangrijkste (weiland)soorten zijn regenwulp, blauwe kiekendief, kemphaan, zwartkopmeeuw, tureluur, wulp, grutto, zomertaling, smient, rietgans, ...

Het weilandencomplex voor deze soorten dient voldoende groot en gevarieerd te zijn waarbij er zowel minder natte als natte weilanden aanwezig moeten zijn om de verschillende soorten voldoende foerageermogelijkheden te bieden. Samenvattend komt dit neer op een weilandencomplex van 200 ha, waarvan minstens 100 ha nat tot zeer nat is.

Bovenstaande doelstellingen overlappen bijna volledig met het natuurstreefbeeld vanuit het Grensoverschrijdend Ecologisch Basisplan (Tauw 2004) en met de landschappelijke waarde van het gebied. [*]

[] Fiche Ankerplaats Maatjes: “De Maatjes zijn gelegen in een fossiel beekdal en vormen door hun ligging in een depressie een waterkom voor de omliggende gronden. De omgeving betreft een open, vochtig weidelandschap met een uitgesproken microreliëf, doorkruist met lijnrechte greppels, grachten en (onverharde) wegen.”*

Habitats - Moeras en natte graslanden (De Maatjes, Wuustwezelheide)

Geen habitats

Soorten - Moeras en natte graslanden (De Maatjes, Wuustwezelheide)			
Soort		Populatiedoelstelling	Kwaliteitsdoelstelling
<i>Blauwborst</i>	<i>Doel</i>	+	+
	<i>Omschrijving</i>	Uitbreiden van de bestaande populatie tot 50 broedparen.	De vereiste 75 – 100 ha overlapt met de doelstellingen voor roerdomp. Habitatkenmerken rietmoeras: - minder dan 30 % struiken per ha - vegetatie tussen de 50 cm en de 2m - open plekken met slik tussen de vegetatie
<i>Blauwe kiekendief</i>	<i>Doel</i>	=/+	+
	<i>Omschrijving</i>	Behoud tot lichte stijging van de huidige doortrekkerspopulatie.	Behoud van de huidige kwaliteit van de slaapplaats. Verbetering van het voedselaanbod zoals geformuleerd bij bruine kiekendief.
<i>Bruine kiekendief</i>	<i>Doel</i>	+	+
	<i>Omschrijving</i>	Populatie van 1 broedpaar.	De vereiste 200 ha leefgebied overlapt met de doelstellingen voor roerdomp (100 ha rietmoeras) en regenwulp (100 ha extra vochtige weilanden) Onverstoord moerasgebied met aanwezigheid van open water met stabiele en voldoende hoge waterpeilen in het broedseizoen. Verbetering van het voedselaanbod in de aanwezige weilanden.
<i>Kemphaan</i>	<i>Doel</i>	=/+	+
	<i>Omschrijving</i>	De doelstellingen voor deze soort overlappen met de doelstellingen voor regenwulp, blauwe kiekendief en bruine kiekendief.	Minstens 13 ha met een grashoogte ≤ 6 cm. De doelstellingen voor deze soort overlappen met de doelstellingen voor regenwulp, blauwe kiekendief, zwartkopmeeuw en bruine kiekendief.
<i>Regenwulp</i>	<i>Doel</i>	=/+	+
	<i>Omschrijving</i>	Behoud tot stijging van de huidige doortrekkerspopulatie. Hiervoor is bijkomend foerageergebied noodzakelijk.	Foerageergebied > 200 ha via toename van de oppervlakte open extensieve vochtige weilanden (met veel ongewervelden) met 100 ha.
<i>Roerdomp</i>	<i>Doel</i>	+	+
	<i>Omschrijving</i>	Herstel van de populatie van 2-3 broedparen. Dit vereist een extra uitbreiding van het leefgebied (rietmoeras) met 93 ha.	> 30 ha foerageergebied per broedpaar, bestaande uit waterriet en moerasvegetaties (rbbmr, rbbmc) en open helder water (> 30 %) met een hoog voedselaanbod, via toename van het aanwezige rietmoeras tot 100 ha. Het waterpeil is voldoende hoog, de rietvegetaties hebben een gevarieerde leeftijdsstructuur, er zijn voldoende verlandingsvegetaties en er is voldoende rust.
<i>Zwartkopmeeuw</i>	<i>Doel</i>	=/+	=/+
	<i>Omschrijving</i>	De doelstellingen voor deze soort overlappen met de doelstellingen voor regenwulp, blauwe kiekendief en bruine kiekendief.	De doelstellingen voor deze soort overlappen met de doelstellingen voor regenwulp, blauwe kiekendief en kemphaan.

2.2 Prioritaire inspanningen met het oog op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen

In samenhang met de hoger beschreven doelstellingen zijn door de Vlaamse regering per gebied een aantal prioritaire inspanningen vastgelegd. Dit is een globale omschrijving van de acties die noodzakelijk zijn voor het realiseren van de doelstellingen. De inspanningen kunnen onafhankelijk van elkaar worden uitgevoerd. Niet al deze inspanningen zijn op dezelfde termijn realiseerbaar. Er wordt onderstreept dat het uitvoeren van de hieronder opgesomde lijst van inspanningen/acties niet alle knelpunten in het gebied zullen oplossen en niet alle doelen zal weten te bewerkstelligen. De hieronder opgelijste inspanningen/acties zijn dan ook te beschouwen als de prioritaire inspanningen. De concretisering van deze prioritaire inspanningen in verschillende acties is een belangrijk onderdeel van het implementatieproces. Voor het realiseren van de prioritaire inspanningen zijn vaak meerdere acties nodig. In paragraaf 4.1 (inspanningsmatrix) worden onder meer alle noodzakelijke acties die voortvloeien uit deze prioritaire inspanningen weergegeven.

	Inspanning	Omschrijving Inspanning
PI 1	Herstel van de natuurlijke hydrologie van het gebied	Het herstellen van de natuurlijke hydrologie is een noodzakelijke randvoorwaarde voor het bereiken van een goede staat van instandhouding voor verscheidene tot doel gestelde habitats op de Schietvelden (venhabitats, vochtige heide, veenhabitats en broekbos) en habitatrichtlijnsoorten (kamsalamander, heikikker, poelkikker en rugstreeppad). Ook in en rond de Maatjes is het herstel van de hydrologie aan de orde. Voor de ontwikkeling van een grensoverschrijdend moerasgebied (rietland én natte graslanden) als habitat voor soorten als bruine kiekendief, blauwborst maar ook de weidevogels, is het herstellen van de hydrologie vereist. De winning van grondwater en de drainage van oppervlaktewater dienen afgestemd te worden op de instandhoudingsdoelstellingen voor de vermelde habitats en soorten.
PI 2	Vermindering van de verzurende en vermestende atmosferische deposities	Beide Schietvelden worden negatief beïnvloed door verzurende en vermestende deposities afkomstig van het verkeer in de Antwerpse agglomeratie, bedrijven in het Antwerpse havengebied en het ruilverkavelde landschap in de omgeving van de speciale beschermingszone. Uit de resultaten van het depositiemeetnet verzuring (VMM) blijkt dat de verzuring langzaam afneemt maar nog steeds ver boven het kritisch niveau voor heidevegetaties ligt. De verdere vermindering van de deposities is een kritische randvoorwaarde voor het bereiken van een goede staat van instandhouding voor de venhabitats en de hieraan gebonden fauna.
PI 3	Bestrijding van vergrassing ook door gericht heidebeheer	Eerder genoemde inspanningen - herstel van de natuurlijke hydrologie en vermindering van verzurende en vermestende atmosferische deposities - zijn cruciaal met het oog op het bestrijden van vergrassing. Ook middels een aangepast beheer kan hieraan een bijdrage geleverd worden.
PI 4	Kwaliteitsverbetering van de oeverzones van de vennen	De oeverzone van sommige vennen is te voedselrijk en daardoor dicht begroeid met pitrus of pijpenstrootje. Afplaggen van de voedselrijke toplaag en/of afschuinen van te steile venoeveren zal de ontwikkeling van ven- en veenhabitats mogelijk maken en ook voor diersoorten als Heikikker positieve gevolgen hebben.
PI 5	Omvorming van bestaande naaldbossen naar zuurminnende eikenbossen samen met de bestrijding van invasieve exoten	Naaldbossen in beide Schietvelden zullen door gericht beheer (inclusief exotenbestrijding) zoveel mogelijk omgevormd worden naar de nagestreefde zuurminnende eikenberkenbossen. Voor de bossen beheerd binnen de omgrenzing van het militaire domein wordt er van uitgegaan dat op termijn minimaal 80 % van de bosoppervlakte zal evolueren in de gewenste richting door de toepassing van de bestaande beheervisie. Bestrijding van invasieve exoten in andere habitattypes (o.a. waterpartijen en broekbos) verdient ook de nodige en soms dringende aandacht. Ook op de Wuustwezelheide is omvorming van de aanwezige naaldbossen tot enerzijds zuurminnende eikenberkenbossen en anderzijds zandige bosheide een prioriteit om habitat voor zwarte specht, wespandief, boomleeuwerik en nachtzwaluw te ontwikkelen.
PI 6	Verminderen recreatieve verstoring	Recreatieve verstoring kan een sterke impact hebben op het rust-, voortplantings- en foerageersucces van een belangrijk aantal vogelsoorten als boomleeuwerik, nachtzwaluw en op vrijwel alle vleermuissoorten en boommarter. Ook de moerasvogels (o.a. bruine kiekendief) en weidevogels (o.a. regenwulp) zijn gevoelig voor de verstoring. Zonering van recreatieve activiteiten (wandelen, fietsers, visclubs, paramotors, ...) in tijd en ruimte is een aangewezen hulpmiddel om de recreatieve verstoring te beperken. Toename van toezicht op het terrein is hierbij essentieel.
PI 7	Waarborgen van de doelen bij verkoop van delen van militair domein	Het Ministerie van Defensie heeft de intentie enkele grote delen van het militair domein te vervreemden. In eerste instantie betreft het het Marum (Groot Schietveld) en het vennengebied van het Klein Schietveld. Beide delen zijn cruciale elementen van de speciale beschermingszone. Het is daarom van essentieel belang dat in deze gebieden de goede lokale staat van instandhouding van de tot doel gestelde habitats en soorten wordt bereikt en duurzaam in stand gehouden, en dat deze gebieden een duurzaam natuurgericht beheer krijgen. Hiertoe dienen een aantal randvoorwaarden te worden ingebouwd.

	Inspanning	Omschrijving Inspanning
PI 8	Herstel van kleinschalig extensief landbouwgebruik in de weilandcomplexen van het Groot Schietveld	De weilandcomplexen op het Groot Schietveld vormen het enige gebied binnen het vogelrichtlijngebied waar een wisselwerking tussen een relatief extensief beheerd kleinschalig landbouwgebied en een groot heidegebied mogelijk is. Behoud en herstel van kleinschalig extensief landbouwgebied is nodig, bestaande uit weinig bemest structuurrijk grasland, kleine houtwallen en houtkanten en poelen, en ruige delen in de winter als wat voedselrijkere overgangszone tussen heide en agrarisch gebied in functie van kamsalamander, regenwulp en blauwe kiekendief, waarbij ook dagvlinders, vleermuizen, gorzen, kneu, wulp, klapekster, tapuit, grauwe klauwier, korhoen ...mee baat hebben. Het, in samenspraak met de actoren, uitwerken van een maatregelenprogramma om de IHD te bereiken is prioritair.
PI 9	Uitwerken van maatregelenprogramma ter versterking van moeras- en weidevogels	Het aanwezige rietmoeras is slechts een zestal hectare groot. Om een duurzame populatie van blauwborst en een broedpaar van bruine kiekendief te huisvesten is een toename van de oppervlakte rietmoeras (ca. 100 ha) noodzakelijk. De hiervoor geschikte gronden zijn momenteel al grotendeels in eigendom van het Agentschap voor Natuur en Bos. De natte graslanden rond de Maatjes zijn belangrijk als overwinteringsgebied voor vogelsoorten als blauwe kiekendief, regenwulp en kemphaan. Deze kunnen eveneens als jachthabitat voor bruine kiekendief fungeren. Om de aanwezigheid van soorten als bruine kiekendief, blauwborst, regenwulp, blauwe kiekendief, ... duurzaam in stand te houden is het nemen van maatregelen aangewezen. Het, in samenspraak met de actoren, uitwerken van een maatregelenprogramma om de IHD te bereiken is prioritair.
PI 10	Creëren van verbindingen tussen de bestaande populaties	Interne barrières binnen de speciale beschermingszone (b.v. de Kampweg t.h.v. het Groot Schietveld) moeten bekeken worden in functie van het behoud van gezonde populaties dier- en plantensoorten, en daarmee ook het duurzame behoud van de habitats.

2.3 Gebiedsgerichte aandachtspunten voor de uitvoering

Tijdens het overleg over de instandhoudingsdoelstellingen is een aantal gebiedsgerichte aandachtspunten voor de uitvoering aangebracht door de deelnemers aan het voorafgaand overlegproces. In deze paragraaf worden deze meegegeven ter informatie. De lijst is niet limitatief noch bindend. Het is bovendien mogelijk dat deze lijst wijzigt tijdens het implementatieproces.

	Omschrijving aandachtspunten
1	Natuurbeheer / Sector jacht De sectoren natuurbeheer en jacht stellen dat een betere brandpreventie én gericht beheer na branden op het Groot Schietveld noodzakelijk is om ook in de doelenzone een goede staat van instandhouding voor heidehabitats te kunnen bereiken. (Bron: S-IHD rapport)
2	Sector jacht Bestrijding van exoten in functie van het bosbeheer moet gevoerd worden met als doel uitroeiing. Dit geldt ook voor andere planten als ze verjonging van het bos verhinderen. (Bron: S-IHD rapport)
3	Sector landbouw / Sector jacht De sectoren landbouw en jacht vragen dat er werk wordt gemaakt van de bestrijding van exotische ganzensoorten. De sector jacht vraagt hiervoor als eerste aangesproken te worden omdat ze gemeenschappelijke doelen beoogt. (Bron: S-IHD rapport)
4	Sector landbouw De sector landbouw vraagt dat de ontsluiting van landbouwpercelen gegarandeerd blijft. (Bron: S-IHD rapport)
5	Departement LV Het beleidsdomein vraagt dat het planologisch vergunningenbeleid in deze landbouwgemeenten afgestemd zou zijn op een leefbare landbouw (socio-economische context). (Bron: S-IHD rapport)
6	Sector landbouw De sector stelt dat de opgelegde maatregelen/beperkingen inzake waterwinningen in verhouding zouden zijn. Volgens het principe ‘de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten’ valt er bij de waterwinningen van PIDPA meer natuurwinst te halen met minder socio-economische impact. Hiermee moet rekening worden gehouden in het realiseren van de doelstellingen en het vastleggen van maatregelen. (Bron: S-IHD rapport)
7	Departement LV Het beleidsdomein vraagt om bij de implementatie van de doelstellingen rekening te houden met de verdrogingsgevoeligheid van het gebied waardoor het moeilijker is om doelstellingen die natte condities nodig hebben te verwezenlijken. (Bron: S-IHD rapport)
8	Sector landbouw / Departement LV Inzake de doelstelling die voor De Maatjes, Wuustwezelheide geformuleerd wordt met betrekking tot de kwaliteitseisen aan het leefgebied van de kemphaan, met name minstens 13 ha met een grashoogte = 6 cm, wensen de sector en het beleidsdomein Landbouw en Visserij te benadrukken dat een grashoogte korter dan 6cm niet realiseerbaar is in een landbouwwuitbating. (Bron: S-IHD rapport)
9	Departement LV Het beleidsdomein Landbouw en Visserij vraagt bijzondere aandacht voor de ‘gecombineerde effecten’ op landbouwbedrijven bij de implementatie van de IHD’s in de twee betrokken gebieden. Door een afzonderlijke LGA op te stellen voor het SBZ-H en SBZ-V wordt er geen gezamenlijke impact berekend op het landbouwgebruik. Het BLV wenst te benadrukken dat 1 van de twee landbouwbedrijven in de Maatjes eveneens een belangrijk aandeel van zijn areaal (>20%) heeft liggen binnen het Marum. Mogelijks is er ook een impact op andere landbouwbedrijven met een bedrijfszetel buiten de SBZ-gebieden. (Bron: S-IHD rapport)

	Omschrijving aandachtspunten
10	Sector landbouw / Gemeente Brecht / Gemeente Wuustwezel Sector landbouw en de gemeentes Brecht en Wuustwezel stellen dat er bij de implementatie rekening moet gehouden worden met de aanwezig landbouw als gebiedsgericht aandachtspunt. De consensus van de ruilverkaveling mag niet op de helling gezet worden. (Bron: S-IHD rapport)
11	Sector landbouw De sector en het beleidsdomein vragen om bij effectieve bosuitbreiding en realisatie rietmoeras maximaal afstemming te zoeken met andere processen o.m. het AGNAS-proces waarbij rekening gehouden dient te worden met het actuele landbouwgebruik. (Bron: S-IHD rapport)
12	Sector landbouw Normale bedrijfsvoering moet behouden blijven op betrokken landbouwgronden. Ook bij maatregelen buiten landbouwgebied. De sector formuleert gebiedsgericht aandachtspunt dat bij de implementatie van de IHD rekening wordt gehouden met haar activiteiten. De bestaande bedrijven moeten behouden kunnen blijven. (Bron: S-IHD rapport)
13	Sector economie De sector vraagt overleg te voeren met de uitbaters van de camping Keienvan bij het realiseren van de doelen. (Bron: S-IHD rapport)
14	Sector landbouw De Sector landbouw vraagt een onderzoek naar de haalbaarheid van een scheiding van watersystemen, want ziet dit als een waardevolle piste. (Bron: S-IHD rapport)
15	Departement LV Het BLV vraagt om bij de uitvoering rekening te houden met de ruime inspanningen die al door de landbouwsector geleverd zijn. Meetpunt VMM 68300 (Kleine A / Weerijsbeek van monding Weehagensebeek tot monding in Mark) heeft in 2010 een maximale gemeten nitraatgehalte van 12 mg N/l en een jaargemiddelde van 5.94 mg N/l. Er zijn door het MAP 4 in 2011 ook al verstengde bemestingsnormen opgelegd. Termijn indicator 2015 Ammonium: 90-percentiel <5 mg N/l + max < 7.5 mg N/l + gem < 1 mg N/l. (Bron: S-IHD rapport)
16	Departement LV / Sector landbouw In het rapport wordt een effectieve bosoppervlakte van 400 ha bos tot doel gesteld. Van de 400 ha met een bosbestemming is slechts 300 ha bebost. Het beleidsdomein Landbouw en Visserij merkt op dat de 100 ha binnen de huidige bosbestemming hoofdzakelijk in landbouwgebruik is. De doelstelling kan dus een aanzienlijke impact hebben op de landbouwbedrijfsvoering en het beleidsdomein vraagt hiermee rekening te houden bij implementatie. (Bron: S-IHD rapport)
17	Departement LV Het BLV vraagt om bij het herstel van de structuurrijke waterloop (Weerijs) en de uitbreiding in de resterende rechtgetrokken trajecten van de Weerijs aandacht te hebben voor een goede afwatering van het landbouwgebied. Dit is noodzakelijk voor een rendabele bedrijfsvoering in dit gebied. (Bron: S-IHD rapport)
18	Sector landbouw De sector landbouw vraagt om als gebiedsgericht aandachtspunt op te nemen dat vertraging van afvoer in landbouwgebied moet gebeuren via regelbare systemen i.p.v. door demping, bodemverhoging of gebrekkige ruiming. (Bron: S-IHD rapport)

	Omschrijving aandachtspunten
19	Natuurbeheer / Sector landbouw Natuurpunt, de Boerenbond en het Algemeen Boerensyndicaat vragen samen dat bij de realisatie van de IHD in het Marum volgende aandachtspunten in acht worden genomen: - een globale standstill van het huidig landbouwgebruik als grasland in deelgebied Marum moet gerespecteerd worden - als er maatregelen in deze graslanden moeten genomen worden om de S-IHD te realiseren, dan zullen deze in eerste instantie genomen worden op de percelen waarop momenteel reeds de zwaarste beperkingen gelden. - om de globale standstill te verzekeren, tegelijkertijd compenserende maatregelen naar de landbouw toe genomen zullen worden op de percelen die momenteel reeds onder het minst strikte concessieregime vallen - indien er elders in het deelgebied Marum maatregelen worden genomen die een impact hebben op de aanpalende graslanden (bv door vernatting), dan wordt ifv het behoud van de globale standstill die impact ook gecompenseerd naar de landbouw door bijstelling van de concessievoorwaarden op de percelen die momenteel reeds onder het minst strikte concessieregime vallen. - concrete afspraken rond IHD, IHM en compenserende maatregelen zullen vastgelegd worden via een herziening van de huidige concessies. (Bron: S-IHD rapport)
20	BLOSO Bloso vraagt om in de regio gereguleerde terreinen voor gemotoriseerde sporten te ontwikkelen. Alleen door terreinen te voorzien voor zowel wedstrijden en trainingen als voor recreatief gebruik, zal de druk op de open ruimte kunnen afnemen (Bron: S-IHD rapport)
21	Toerisme Vlaanderen Toerisme Vlaanderen vraagt om voldoende rekening te houden met de toeristisch-recreatieve activiteiten in en in de onmiddellijke omgeving van de SBZ's en benadrukt dat de toekomstige ontwikkelingen niet gehypothekeerd mogen worden door de implementatie van de IHD in het overheidsbeleid. (Bron: S-IHD rapport)
22	Gemeente Brasschaat Gemeente Brasschaat vraagt aandacht voor het blijvend kunnen invullen van recreatieve activiteiten op het Klein Schietveld. (Bron: S-IHD rapport)
23	Defensie Defensie vraagt de IHD op het militaire domein te realiseren conform de realisaties van het Danah-project en de aanvullende voorziene acties zoals beschreven in de natuurbeheerplannen van de domeinen. Defensie vraagt daarnaast dat alle actoren hun verantwoordelijkheden opnemen bij de verdeling van de 'lasten' van Natura2000. (Bron: S-IHD rapport)
24	Provincie Antwerpen / Agentschap Onroerend Erfgoed De provincie Antwerpen en het beleidsdomein Onroerend Erfgoed stellen dat ingrepen of inrichtingsmaatregelen in functie van het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen niet strijdig mogen zijn met de maatregelen en richtlijnen van de besluiten tot voorlopige of definitieve bescherming van landschappen, stads- of dorpsgezichten, monumenten of archeologisch erfgoed. (Bron: S-IHD rapport)

3 Openstaande taakstelling

De in dit hoofdstuk beschreven oppervlaktebalans op SBZ niveau werd als taakstelling vastgesteld in het S-IHD-besluit voor deze SBZ. Op basis hiervan is een indicatieve verdeling van de doeloppervlaktes over de verschillende deelgebieden gebeurd via een modelmatige berekening. In paragraaf 3.1 wordt per aangewezen habitatype in deze SBZ het overzicht gegeven van de totale oppervlakte doelen, de oppervlakte actueel habitat en het openstaand saldo aan te realiseren habitat (door omvorming vanuit bestaande andere natuur of door uitbreiding op plaatsen die nu niet ingenomen zijn door natuur). In de volgende managementplannen zal dit overzicht geactualiseerd worden met een stand van zaken en het openstaand saldo. Voor de soorten wordt geen oppervlaktebalans weergegeven. Gezien de complexe koppeling van de populatiedoelen aan habitats, regionaal belangrijke biotopen en andere vegetatietypes is het momenteel niet mogelijk om voor soorten een betekenisvolle openstaande taakstelling met oppervlaktebalans op te geven. In 3.2 wordt de taakstelling voor de soorten kort voorgesteld; voor een meer gedetailleerde beschrijving verwijzen we naar Bijlage 2 bij het IHD-besluit. De geactualiseerde openstaande taakstelling wordt in een latere fase van de managementplannen weergegeven.

In hoofdstuk 6. Richtkaart wordt indicatief de actuele ligging van de habitats en de indicatieve verdeling van de doelen over de verschillende deelgebieden weergegeven. De verdeling van deze doelen over de verschillende deelgebieden maakt deel uit van het overleg met de betrokken actoren in het overlegplatform voor deze SBZ. De verdeling kan naar aanleiding daarvan in een volgende versie van het managementplan aangepast worden.

3.1 Habitats

Habitat code	Besluit Vlaamse regering		Openstaande taakstelling
	Opp. totaal doel (ha)	Opp. actueel (ha)	Opp. uitbreiding en omvorming (ha)
2310	61.00	53.00	8.00
2330	2.00	2.00	0.00
3130	29.00	29.00	0.00
3140 **	0.00	0.00	0.00
3150 **	0.00	0.00	0.00
3160	11.00	1.00	10.00
3260 (km*) **	0.00	0.00	0.00
4010	522.00	476.00	46.00
4030	378.00	348.00	30.00
6230	22.00	13.00	9.00
7140	9.00	8.00	1.00
7150	8.00	3.00	5.00
9120	2.00	2.00	0.00
9190	204.00	30.00	174.00
91E0	53.00	53.00	0.00
Graslandencomplex **	0.00	0.00	0.00

Opmerkingen
* In voorkomend geval kan de eenheid afwijken van [ha]. Bij de habitatcode wordt in dat geval aangegeven welke eenheid van toepassing is.
** Voor dit habitatype werd in het aanwijzingsbesluit geen oppervlakte doel opgegeven, wel een kwaliteitsdoel.

3.2 Soorten

Soort	Doel
Blauwborst	uitbreiding
Blauwe kiekendief	behoud
Boomleeuwerik	uitbreiding
Bruine kiekendief	uitbreiding
Gewone/Grijze grootoorvleermuis, Ruige/Gewone/Kleine dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Franjestaart, Ingekorven vleermuis, Brandts vleermuis/Gewone baardvleermuis, Laatvlieger	uitbreiding
Heikikker	behoud
Ingekorven vleermuis, Meervleermuis	uitbreiding
Kamsalamander	uitbreiding
Kemphaan	uitbreiding
Korhoen	behoud
Nachtwaluw	uitbreiding
Poelkikker	behoud
Regenwulp	uitbreiding
Roerdomp	uitbreiding
Rugstreeppad	uitbreiding
Watervleermuis, Meervleermuis	uitbreiding
Wespendief	uitbreiding
Zwarte specht	behoud
Zwartkopmeeuw	uitbreiding

4 Overzicht van de prioritaire inspanningen

Voor het realiseren van de taakstelling (zie hoofdstuk 2) zijn door de Vlaamse regering een aantal prioritaire inspanningen gedefinieerd. De prioritaire inspanningen beschrijven de verschillende acties die noodzakelijk zijn voor het realiseren van de taakstelling. De planning van deze acties hangt onder andere af van de beschikbare budgetten, de maatschappelijke context en de aanwezige kennis. Een aantal acties moeten echter prioritair gerealiseerd worden binnen de planperiode van het Vlaamse Natura 2000 programma 2014-2020 om:

- de verdere achteruitgang van habitattypes of soorten te stoppen of te vermijden (prioriteit stand still);
- de Vlaamse taakstelling 2020 te realiseren (prioriteit 2020).

Door de Vlaamse regering zijn in het S-IHD-besluit de prioritaire inspanningen bepaald waarbinnen één of meerdere prioritaire actie(s) moeten worden uitgewerkt en gerealiseerd in deze SBZ. Het nader omschrijven van de acties gebeurt in overleg met alle betrokkenen binnen het overlegplatform tegen begin 2015 voor vastlegging in een nieuwe versie van het managementplan. Bijzondere aandacht zal hierbij gegeven worden aan die acties die binnen de planperiode 2015-2020 uitgevoerd moeten worden. Vanaf 2019 kunnen immers de nodige verplichtende maatregelen opgelegd worden indien blijkt dat prioritaire acties anders niet gerealiseerd worden binnen deze planperiode.

In paragraaf 4.1 is het overzicht van de prioritaire inspanningen weergegeven en de prioriteit m.b.t. de planperiode 2014-2020. In de volgende managementplannen zal dit overzicht aangevuld worden met een overzicht van de acties die vallen binnen deze verschillende inspanningen en van hun status.
In hoofdstuk 6. Richtkaart wordt een ruimtelijk overzicht van de verdeling van de prioritaire inspanningen over de verschillende deelgebieden weergegeven.

4.1 Inspanningsmatrix

Gezien er nog geen vastgestelde actielijst is, worden in deze versie van het managementplan enkel de prioritaire inspanningen zoals vastgesteld in het S-IHD-besluit weergegeven. Zodra de actielijst is vastgesteld, wordt deze in een volgende versie van het managementplan aan de inspanningsmatrix toegevoegd.

	Prioritaire inspanning cfr. Besluit Vlaamse regering	Prioriteit
PI 1	Herstel van de natuurlijke hydrologie van het gebied	Standstill
PI 2	Vermindering van de verzurende en vermestende atmosferische deposities	2050
PI 3	Bestrijding van vergrassing ook door gericht heidebeheer	Standstill
PI 4	Kwaliteitsverbetering van de oeverzones van de vennen	2050
PI 5	Omvorming van bestaande naaldbossen naar zuurminnende eikenbossen samen met de bestrijding van invasieve exoten	2050
PI 6	Verminderen recreatieve verstoring	2050
PI 7	Waarborgen van de doelen bij verkoop van delen van militair domein	2050
PI 8	Herstel van kleinschalig extensief landbouwgebruik in de weilandcomplexen van het Groot Schietveld	2050
PI 9	Uitwerken van maatregelenprogramma ter versterking van moeras- en weidevogels	2050
PI 10	Creëren van verbindingen tussen de bestaande populaties	Standstill

5 Taakstelling inzake de verbetering van het natuurlijk milieu

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke milieucondities vereist zijn voor het bereiken van de gunstige staat van instandhouding voor de aangewezen habitats en soorten. Bij de opmaak van dit MP 1.0 was een gebiedsgerichte invulling niet mogelijk. Informatie over de vereiste milieuomstandigheden voor het bereiken van de gunstige staat van instandhouding van de habitats en soorten zijn te vinden in de publicatie "Ontwikkeling van criteria voor de beoordeling van de lokale staat van instandhouding van de Natura 2000 habitattypen", gepubliceerd door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) met als referentie T'Jollyn et al., 2009 en te consulteren op [www.inbo.be/natura 2000](http://www.inbo.be/natura2000).

6 Richtkaart

De richtkaart is een belangrijk ruimtelijke afwegingskader voor plannen, projecten, instrumenten... Het geeft in de eerste plaatst een synthese van de stand van zaken op het terrein en zoals gepland. Een natuurdoel is immers pas 'geplaatst', wanneer inrichting en beheer van het betrokken perceel afgesproken zijn in een natuurbeheerplan, of één van de gelijkwaardige plannen die er mee gelijkgesteld kunnen worden. In hoofdstuk 3 is een overzicht gegeven van de geplande doelen in natuurbeheerplannen of gelijkaardige plannen. Zolang een deel van de taakstelling niet is opgenomen, bevat de richtkaart daarnaast een ecologisch geschikte zoekzone die ruim genoeg is om via vrijwilligheid en socio-economische afwegingen te zoeken naar een optimale plaatsing van de resterende doelen en daartoe gevrijwaard wordt. De bepaling van deze zoekzone gebeurt op Vlaams niveau aan de hand van de actuele en natuurlijke potentiekaarten, rekening houdend met de oppervlakte waarvoor reeds garanties zijn op een correct beheer via een geïntegreerd beheerplan of een gelijkaardig instrument en socio-economische belangen. Dit gebeurt door middel van een geobjectiverde, modelmatige berekening. Naarmate bijkomende doelen worden 'geplaatst', door natuurbeheerplannen of gelijkwaardig instrumenten of in voorkomend geval, via verplichtingen, zal ook de omvang van de zoekzone(s) afnemen. De opmaak van de zoekzone(s) vormt dus het semiautomatische resultaat van de afspraken die gemaakt zijn over het onder correct beheer brengen van terreinen.

De richtkaart is in dit Managementplan 1.0 nog onvolledig omdat de benodigde data nog in opbouw of overleg zijn. Hieronder wordt per voorzien onderdeel aangegeven in welke mate het ingevuld is in deze planversie.

6.1 Situering actuele habitats

De situering van de actuele habitats is indicatief opgenomen in kaarten 1 en 2.

6.2 Situering vegetaties als leefgebied voor Europees te beschermen soorten

In deze planversie werd deze deelkaart nog niet opgenomen.

6.3 Aanwezigheid van habitattypische soorten

In deze planversie werd deze deelkaart nog niet opgenomen.

6.4 Ruimtelijke verdeling van de instandhoudingsdoelstellingen

De ruimtelijke verdeling van de oppervlakte-doelstellingen voor de verschillende habitattypes in dit SBZ zijn opgenomen in kaart 1.

6.5 Ruimtelijke verdeling van de prioritaire inspanningen

De ruimtelijke verdeling van de prioritaire inspanningen is weergegeven in kaart 2. De codes verwijzen naar de tabel in paragraaf 4.1.

6.6 Situering van de gebieden beheerd met het oog op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen

In deze planversie werd deze deelkaart nog niet opgenomen.

6.7 Zoekzones

In deze planversie werd deze deelkaart nog niet opgenomen.

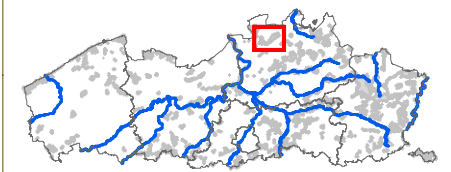
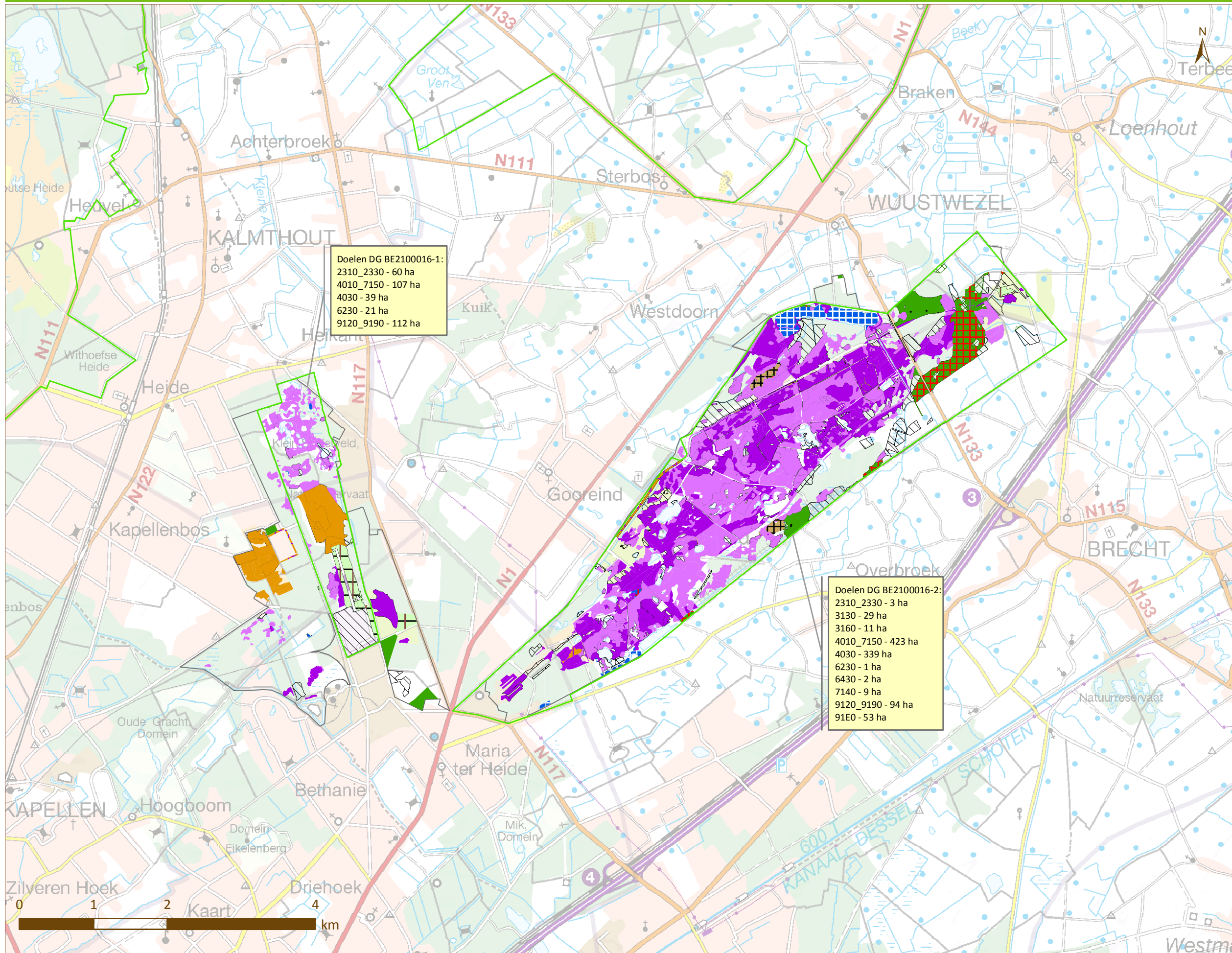
6.8 Actiegebieden voor de verbetering van het leefmilieu

In deze planversie werd deze deelkaart nog niet opgenomen.

Kaartenlijst

Kaart 1. Situering van de actuele habitats (indicatief) en de ruimtelijke verdeling van de oppervlakte-doelstellingen voor de verschillende habitattypes.

Kaart 2. Situering van de actuele habitats (indicatief) en de ruimtelijke verdeling van de prioritaire inspanningen. De codes verwijzen naar de tabel in paragraaf 4.1.

Habitat Natura 2000

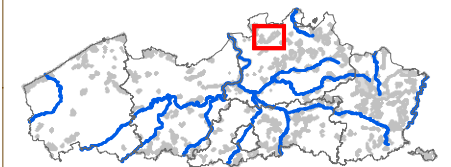
- 2310
- 2330
- 3130
- 3140
- 3160
- 4010
- 4030
- 6230
- 7140
- 7150
- 9120
- 9190
- 91E0
- Actueel Habitat - RBB
- Deels habitat
- SBZ-H
- SBZ-V

Voor habitattypen 3260 is geen toewijzing aan deelgebieden gebeurd.

Indicatieve situering van de actuele habitats en de verdeling van de doelen per deelgebied

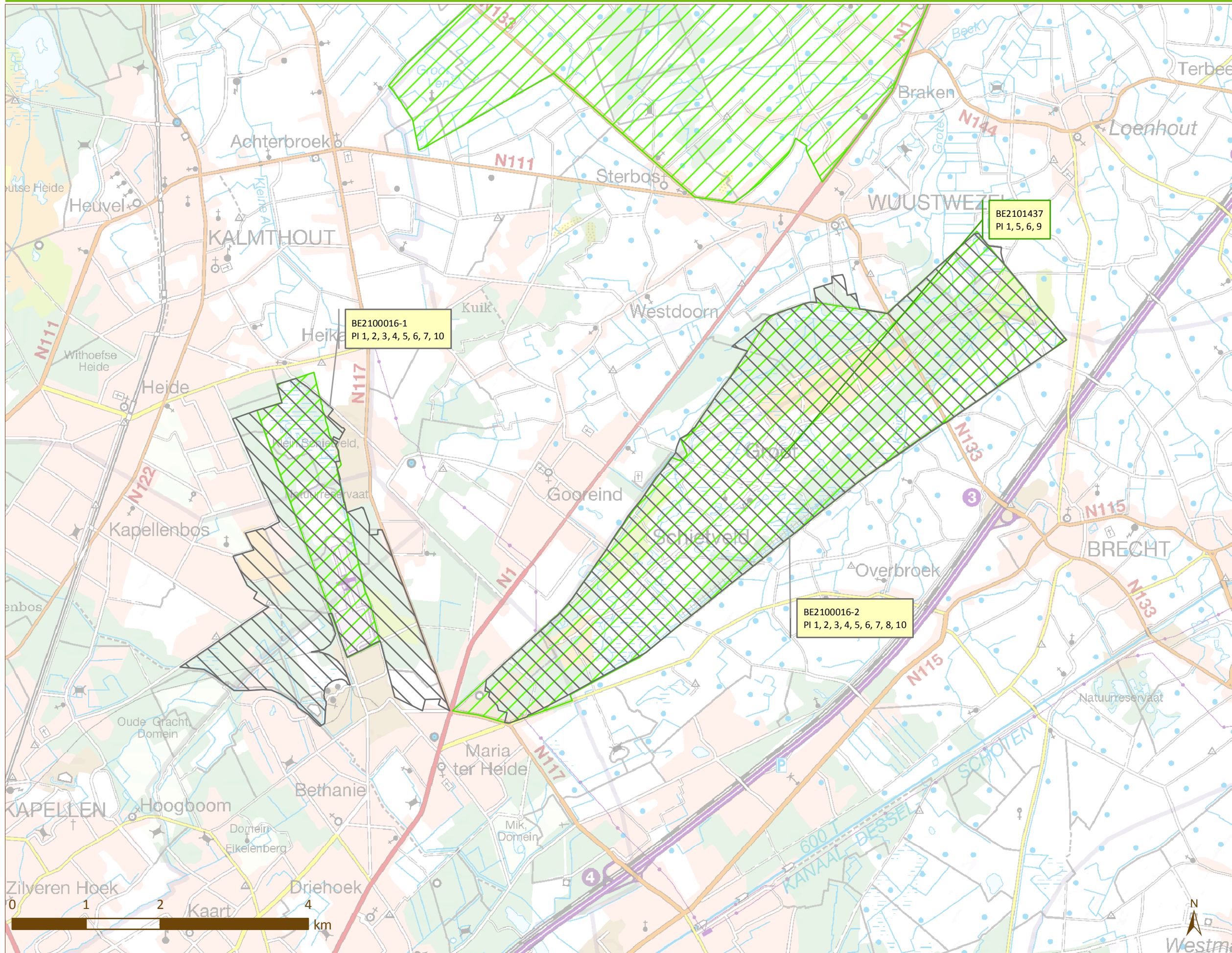

Vlaanderen
is natuur

Legende

- SBZ-H
- SBZ-V

Voor de omschrijving van de prioritaire inspanningen wordt verwezen naar hoofdstuk 2.2

Overzicht van de prioritaire inspanningen per deelgebied

Vlaanderen
is natuur

7 Gebiedsgerichte toepassing van het globaal afwegingskader Natura 2000

Het Vlaams Natura 2000-programma bevat een globaal afwegingskader, met daarin:

- een onderlinge afweging van de ecologische vereisten van zowel de Europees te beschermen habitattypes, van de Europees te beschermen soorten als van de soorten die typisch zijn voor een Europees te beschermen habitat;
- een afweging voor soorten van regionaal belang van de realisatie van instandhoudingsdoelstellingen voor boshabitats ten aanzien van ecologische vereisten voor vogelsoorten die karakteristiek zijn of vaak voorkomen in grotere, open en natuurkwaliteitsvolle weilandcomplexen.

In dit hoofdstuk moet worden aangegeven op welke wijze bij de realisatie van de taakstelling dit afwegingskader toegepast werd of zal worden.

De informatie over de uitvoering van het globaal afwegingskader voor deze SBZ wordt toegevoegd vanaf de volgende versie van het managementplan. Het Vlaams Natura 2000-programma, waar het globaal afwegingskader Natura 2000 deel van uitmaakt, bestaat immers nog niet bij de opmaak van dit Managementplan 1.0. Bovendien ontbreken in deze planversie belangrijke elementen die relevant zijn voor de beschrijving van de uitvoering van het globaal afwegingskader, zoals de ruimtelijke configuratie van de gebieden beheerd met het oog op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen en de zoekzones.